

मा. सर्वोच्च न्यायालयाच्या निदेशानुसार, राज्यातील बालगृहांच्या तसेच बाल न्याय मंडळ, बाल कल्याण समिती, विशेष बालन्याय पोलिस कक्ष आणि विशेष दत्तक स्रोत संस्था या संस्थांचे सामाजिक लेखापरीक्षा करण्यासाठी राज्यस्तरीय सामाजिक लेखापरीक्षण समिती स्थापन करणेबाबत.

महाराष्ट्र शासन
महिला व बाल विकास विभाग
शासन निर्णय क्रमांक: सालेप - २०१५/प्र.क्र.२००/का-८,
नवीन प्रशासन भवन, ३ रा मजला,
मादाम कामा रोड, हुतात्मा राजगुरु चौक,
मंत्रालय, मुंबई-४०००३२.
तारीख: २७ एप्रिल, २०१६.

वाचा :-

- १) १. महिला व बाल विकास मंत्रालय ,नवी दिल्ली ,भारत सरकार यांचे D.O.No. ६-४/२०१५-CW-II दि. २३.६.२०१५ व २०१५/४-६CW-II of. २२.४.२०१५चे पत्र.
- २) आयुक्तालय ,महिला व बाल विकास ,पुणे यांचे मबाविआ/बावि/बाकस/का-५/१५-१६/५०५३ दि.१५.९.२०१५ चे पत्र.

प्रस्तावना :-

संदर्भाधीन केंद्रशासनाच्या पत्रान्वये, बाल न्याय (मुलांची काळजी व संरक्षण), अधिनियम, २०००, नियम ३६ अन्वये सामाजिक लेखा समिती स्थापन होणे आवश्यक असल्याचे तसेच मा.सर्वोच्च न्यायालय, नवी दिल्ली येथे, दाखल रिट पिटीशन (फौजदारी) क्रमांक १०२/२००७, तामिळनाडूतील अनाथालयातील मुलांचे शोषण , या प्रकरणाच्या अनुषंगाने मा. सर्वोच्च न्यायालयाच्या निदेशानुसार, राज्यातील बालगृहांच्या तसेच बाल न्याय मंडळ, बाल कल्याण समिती, विशेष बालन्याय पोलिस कक्ष आणि विशेष दत्तक स्रोत संस्था या संस्थांचे सामाजिक लेखापरीक्षा करण्यासाठी राज्यस्तरीय सामाजिक लेखापरीक्षण समिती स्थापन करणे आवश्यक असल्याचे कळविले आहे. तसेच सदर सामाजिक लेखासमितीची संरचना देखील केंद्रशासनाकडून कळविण्यात आली आहे. त्यानुसार शासन खालीलप्रमाणे निर्णय घेत आहे.

(कृ. मा. प.)

शासन निर्णय :-

मा. सर्वोच्च न्यायालयाच्या निदेशानुसार, गठित करण्यात येत असलेल्या समितीच्या संरचनेच्या अनुषंगाने, समिती सदस्य पुढीलप्रमाणे आहे :-

अ.क्र.	केंद्रशासनाकडून सुचविलेली समिती संरचना	अंतिम संरचना	समितीतील पद
१	प्रधान सचिव/ सेक्रेटरी बाल न्याय (मुलांची काळजी व संरक्षण) कायद्याशी संबंधित, ICPS/प्रतिनिधी	प्रधान सचिव, महिला व बालविकास विभाग	अध्यक्ष
२	कार्यक्रम व्यवस्थापक किंवा सारा प्रतिनिधी	कार्यक्रम व्यवस्थापक, MSCPS, पुणे.	समिती सदस्य
३	NIPCCD (national institute of Public Co-operation and Child Development) चे प्रतिनिधी / समाज कल्याण मंडळ यांचे प्रतिनिधी	राज्य समाज कल्याण मंडळ यांचे प्रतिनिधी	समिती सदस्य
४	स्वयंसेवी संस्था प्रतिनिधी/ चाईल्डलाइन फाऊंडेशन यांचे प्रतिनिधी	युनिसेफ, अंधेरी, मुंबई यांचे प्रतिनिधी	समिती सदस्य
५	तज्ञ (मानसिक आरोग्य)	डॉ .अजिज अहमद कादरी मानसोपचारतज्ज्ञ, औरंगाबाद.	समिती सदस्य
६	तज्ञ (मुलांची काळजी व संरक्षण) स्वयंसेवी संस्था	१.स्नेहालय, कब नं२३९ , अमोनिया प्लॉटजवळ, एम .आय . डीय सी .निंबळक , अहमदनगर. २. माय होम इंडिया, ५ न्यू जगदीश भवन, कोलडोंगरी, स्वामी नित्यानंद मार्ग, कोस्टल गोवा हॉटेल मागे, अंधेरी ५ पूर्व मुंबई- ०६९ ४००	समिती सदस्य समिती सदस्य
७	संचालक / आयुक्त बाल न्याय संबंधित / ICPS)	आयुक्त, महिला व बालविकास विभाग, पुणे	सदस्य सचिव

उपरोक्त प्रमाणे गठित करण्यात येणाऱ्या समितीची कार्ये केंद्रशासनाच्या दि २२.४.२०१५ .च्या पत्रामध्ये नमूद केल्यानुसार खालीलप्रमाणे असतील :-

१. राज्य समितीकडून बाल न्याय (मुलांची काळजी व संरक्षण) अधिनियमाच्या अंमलबजावणीचे संनियंत्रण आणि मूल्यांकन दर वर्षी करण्यात येईल .समितीकडून आस्थापना, बाल न्याय मंडळ आणि बाल कल्याण समिती यांचेकडील प्रलंबित प्रकरणे, विशेष बाल न्याय पोलिस पथकाची कार्यवाही विशेषतः बाल न्याय प्रशासनाचे कामकाज बालस्नेही वातावरणात होत आहे याची खात्री करणे, राज्यात प्रभावी अंमलबजावणीसाठी इतर संबंधित प्रकरणे यांचा दरवर्षी आढावा घेण्यात येईल .

२. प्रत्येक जिल्ह्यातील प्रत्येक बालगृह, शिशुगृह यांच्या कामकाजाचा आढावा घेणे तसेच एकात्मिक बाल संरक्षण योजनेअंतर्गत कार्यरत - अनुरक्षण गृहासारख्या संस्थेत्तर सेवा काळजी कार्यक्रमांतर्गताच्या अंमलबजावणीचा आढावा घेणे.

३. केंद्रीय महिला व बालविकास मंत्रालय, नवी दिल्ली आणि राज्य सरकार यांना वार्षिक सामाजिक लेखापरीक्षा अहवाल सादर करणे .

सामाजिक लेखा परीक्षा यासाठी केंद्र शासनाकडून दि १४.८.२०१५ .व दि २९.९.२०१५ .रोजी नवी दिल्ली येथे सर्व राज्य व संबंधित विषयाचे तज्ज्ञ यांच्या बैठका आयोजित करण्यात आल्या होत्या . या बैठकीतील चर्चेनुसार बालगृह बाल/कल्याण समिती बाल/न्याय मंडळ /विशेष बाल न्याय पोलिस पथक / विशेष दत्तक स्रोत यांच्या सामाजिक लेखा परीक्षेसाठीचे विहित नमुने (formats) निश्चित करण्यात आले आहेत .समितीतील अशासकीय सदस्यांच्या कार्यकालाबाबत केंद्रशासनाकडून अधिक माहिती प्राप्त करण्यात आल्यानंतर यथावकाश निर्णय घेण्यात येईल .

सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०१६०५१२१३०२५२३२३० असा आहे. हा आदेश डिजिटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

वि.व.दळवी

कक्ष अधिकारी, महाराष्ट्र शासन

प्रत,

महिला व बाल विकास मंत्रालय ,नवी दिल्ली ,भारत सरकार.

आयुक्त, महिला व बाल विकास आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे.

सर्व जिल्हा महिला व बाल विकास अधिकारी.

राज्य समाज कल्याण मंडळ यांचे प्रतिनिधी

युनिसेफ, अंधेरी, मुंबई.

डॉ. अजिज अह.कादरी मानसोपचारतज्ज्ञ ,मेंटल हॉस्पिटल ,नाशिक
रोड, पाडेगांव, औरंगाबाद, महाराष्ट्र. ४३१००२

स्नेहालय, कब नं , २३९ अमोनिया प्लॉटजवळ, एम .आय .डीय सी .निंबळक , अहमदनगर.

माय होम इंडिया, ५ न्यू जगदीश भवन, कोलडोंगरी , स्वामी नित्यानंद मार्ग , कोस्टल गोवा हॉटेल
मागे , अंधेरी पूर्व मुंबई-४०० ०६९

महिला व बाल विकास विभाग सर्व कार्यासने.

निवड नस्ती-८